Byxii oronuudai proletaarinar, negedegtii!

JRIAAD-MONGOL 'NEN

ILBOONOI KOMUNIIS (BOLЬŞEVIIG) PAARTIIN (URIAAD . MOZIIN KOMITEEDEI, BMASSR-n TYBEI GYISEDXEXE ITEEDEI ba BURSOVPROFOI YDER BYRIIN OORGAN

042) | 1937 onoi JANVAARЬ 11 | Sen 5 myn.

OORDENTO-PILOOD OOLЬGA ŽORDAANIJA STAALINDA YGEHEN NAIDUULGAA DYYRGEE

Moskvaa, janvaarь 8. (TASS). Soveed Gryyziiin delegaadnarai Kreemlide paartiiin ba zasagai xytelberilegşedtei uulzalgan deere oordento pilood **Oolьga Žordaanija** arban pilooduudii beledxeze gargaxab geze, aradzonoi voozdь **nyx. Staalinii** naiduulhan baina.

Osoaviaxiimai Ceentr Soveedei tyryylegşe komkor **R. P. Ejdeman** hajaxau Oolьga Žordaanijahaa bişeg abba. Ene bişeg soogoo nyx. Staalinda ygehen naiduulgaa dyyrgeeb, arban pilood beledxegdee, tedenei negeniinь basagan geze medeesexe zuuraa. O. Žordaanija 1937 on soo 15 piloodii beledxexeb geze naiduulba.

Žorilgiinь zergede xyrter emxidxexe johotoi xereg

bişeg medexegyi xyn n gazaa tee baidag enin bagşiin zaahaniii ido oilguulza şadaabdi. şeg bygedeeree tanikiin tuxai paarti zasag zyghee ygehen zaxiaa arinuudii arad zon oilbaa. Arad zon erdem re teeşe zydxexenь eşegyi boloo. Oktiaabvoliuucahaa urda bu zonoi 7-8 proceentnь şeg tanixa neretei bail, egee mynee dala gaceentmnai yseg bişeg boloo. Ene bolbol soiin ilaltanuudai negeyn.

on soo arad zonoo byyseg bişeg medexe bolze, BK(b) P-iin Mozkom oi ijyyniiin 5-da tgetool n baina BK(b) Paar-ei ba SSSR-ei Arkomi 1936 onoi janvaarь tool manai respyyblikii igeze ujalgalhan baina. ijalga, daalgabarinuudii galtagyigeer dyyrgeze di geze sexe xelexe jo-936 on soo tabin zurgan xy yseg bişegte ujalgatai baihan aad, ban xojor minga taban hurgaabdi. Ene garaad 937 on soo dyşen xojor xy yseg bişegte hurga toi aad, mynee miin aba mingan xy hurgaza di.

on bolbol Oktiaabriiin xe socialiis revoliuuciin ilei oi xysexe, tyyxete jarai on zil geze medeg- Ene jixe tyyxete jybiurda yrdildeze, myrii- , erxe bişe bygedeeree işeg tanixa bolxo joho-

nei tulada, emxidxelei eriii politikan eriltiin e xyrter yrgexe johotoi taalin, Kaganooviç nvpa paartiiin zaxidagiinь bişeg taniuulxa xeregte ylxe **johotoi.** Yseg tanixagyi xynyydee hainaar byridxezeş şai kolxoozuud, somsoveeaimaguud baina. Yseg zaaxa hurgagşanarii iledeggyi gazar ali olon. r xyygedtei gy, alibaa tei şaltagaanaar hurlaa algasaldadag xynyydte yseg bişeg zaaxa oroldolgii kolxoozoi xytelberilegşed garganagyi. Yseg bişeg tanixagyi xynyydee azal xydelmeride bag sug jabuulxa geze bodonogyi, xari taliin gansaar sasazarxidag baina. Tiigeed, hurgaxa xyn xyrtenegyi geldeze baixa jym. Nahatanai hurguulida ger baişan, laampa, stool, styyl, saarha, xarandaaş, bexe, guurha nom debter metii jadamaggyigeer beledexe, tyxieerexe geze oroldoxomnai bagadana. Edenei tuxai xeden olon zaxiaa zaabari garhaniii byteexegyi gazar ali olon. Nahatanai hurguulida zoriuulhan tusxai sag, çaas geze ygei şaxuu.

Iime muuxai dutagdal, geeg del bolzo baixadanь, gegeerelei komisariaadhaa exileed, aimag rajoonuudai xytelberilexe gazarnuud, paartiiin aikom, gyisedkom, gegeerelei taha guud ene geegdelii boliuulxiin tulada bodotoi zaabari, tuha dooşonь ygenegyi, ygehen zaxiaa zaabari jamaraar bejelyylegdeze jabahaniii şalgana ygei.

Agiin aimag 1936 on soo xojor minga doloon zuun xy yseg bişegte hurgaxa baihan aad, miin xojor zuun xyniii hurgahan baina. Alairai aimag nege minga doloon zuun xy hurgaxa baihan aad, baha xojor zuugaad xy hurgahan baina. Alairai, Agiin aikomuud, gyisedkomuud jyy xeze huugaa geeşeb, mynee jyy bodozo huuna geeşeb geze huraxaar baina.

Arad zonoo bygediinь yseg bişegte hurgaxa xereg bolbol poliitikiin gyn udxatai, gyren tyriin jixe zorilgo aad. emxidxelei xydelmeri huladahai şaltagaanaar geegdeze jabana. Oktiaabriiin socialiis revoliuuciin 20 zil bolhonoi tyges bajasxalanta jybileiji hanaza, apreelь **negen boltor** bygedeeree nom bişeg medexe bolxiin tylee byxii bylgemeeree temesexe bolbobdi. Ybelei huralsalai xahii xysed xeregleje. Nahatanai huralsalii honor todoor emxidxeje. Paartiiin, soveedei, profsojuuzuudai, komsomoloi organizaacanuud ene zorilgii tolgoiloxo, tyryylexe ujalgaa tyr zuuraş by huladuulag.

Nyx. Staalin Germaaniiin uranzoxioolşo L. Fejxtvaanger gegşii oruulza uulzaba

Janvaariiin naimanda nyxer Staalin germaaniiin uranzoxiool şo L. Fejxtvaanger gegşii oruulza uulzaba.

Xeereldeeniinь gurban çaashaa ylyy yrgelzelee.

Naankinai zasagai dekreed

ŞANXAI, (TASS). «Çzynianzibao» geze gazeed bol, generaal Çzaan Siyee-Liaaniii yrşeehen tuxai naankinai zasagai gargahan dekreedei teekstii tunkag laba. Dekreed soo xeleheniinь: «Çzaan Siyee-Liaanai tyrmede huuxaar şiidxegdeheniii yrşeeze, terenei azal jabuulgii seregei komiisiin xatuu xinalta doro ygexe» gee.

Dekreedei teeksthee medexede, Çzaan Siyee-Liaanai grazdaniinai erxii taban zilei bolzoroor xahaxa gehen şiidxeberiiin xojordoxi pyynkt xysendee ylebe.

Tusxai zoriuulgatai poolk

Praaga, (TASS). Faşiis Germaaniiin tusxai xeregte zoriuulagdahan poolk emxidxehen tuxai Çexoslovaagai gazeeduud medeesene. Germaaniiin aviaaciin miniistr **Geering**, mynee ispaanida xegdeze baihan mete sereg-poliitikiin avantiuura xelgede jamarş haadgyigeer, duratai sagtaa xereglexiin tulada „hain duratanhaa" poolk emxidxexee baina. Ene poolk 100 proceent motoorzuulagdahan baixa. Ene poolkiin sostaavta jabagan seregyyd, morin sereg, motoorzuulhan otriaaduud. taankiin otriaaduud, zeniid artilleeri, sapioornuud ba **bişe** teexnikezyylhen xehegyyd orono.

SSSR-ei TGK-to

Ipaatьjev V. N. ba Çiçibaabin A. Je. gegşedei exe oroniigoo urda eehediingee ujalgii dyyrgexee arsahan tula, tedenei soveed grazdaniinai erxii xahaxa ba SSSR-ei territoori deere oroxii xorixo geze SSSR-ei Tybei Gyisedxexe Komiteedei preziidiym janvaariiin 5-da togtoobo. (TASS).

Staxaanovtanai xydeleenei yydxelii tatagşa, Leeninei oorden xairada xyrtehen A. G. Staxaanov.

1937 onoi janvaariin 4-de bolhon, Ulaan-Ydiin kylьtyyriin xydelmerişedei suglaanai abhan rezoliuuca

Soveeduudai Byxexolboonoi Onso VIII Xuralai delegaad nyxer **Mixei Nikolaajeviç Jerbaanovai** elidxelii duulaad, Ulaan-Ydiin hurgagşadai. mediciiniin ba erdem uxaanai xydelmerilegşedei niitiin suglaan, xyn tyrelxitenei tyyxete aguu jixe dokumeent bolxo Staalinai Konstituucii haişaana. Staalinai Konstituuca Soveed oronoi azalşadai geroilig temeselei, aguu jixe ilaltanuudai gaixamşag dyngii xaruulan, socialiizmiin baiguulaltada şine yjii neene.

Nyx. **Staalinai** elidxel manai şine Konstituuciin gyn udxa şanarii ton elieer xaruulna. Gansa le, BK(b) Paartiin ba tereenei voozdь nyxer Staalinai udaridalgaar Soveed Xolboonoi azalşan araduud xydelmeri xexe, amarxa ba erdem hurxa erxenyydii Konstituucadaa omogtoigoor bişee. Manai exe oronoi azalşadai ene aguu jixe erxenyyd erdem uxaanai xereg jabuulgiin yrgen talmaiji bidenei urda neeze, byri jixe, byri tuhatai xydelmeri byteexe jabadalda şiidxexii tylxise bolno, manai uran haixanai xereg jabuulgii byri yrgedxene.

Socialiis exe oronoigoo tylee aguu jixe zol ba bajarai xysete zydxelgeer negedehen bidener Ulaan-Yde goorodoi hurgagşad, mediciiniin ba erdem uxaanai xydelmerilegşed xydelmeriiingee şanarii deeşe lyylxiin tulda, kvalifikaacaa byri deeşelyylxiin **tulda**, byri oroldolgotoigoor, zydxemzeteigeer xydelxebdi. Marksiizmiin klaassiguud—Maarks, Eengelьs, Leenin. Staalinai aguu jixe surtalnuudii şudalan yzexiin tulda, byri gynzegiigeer xydelmerilexebdi. Bidener xynde anxaralaa tabixa xeregii eeriingee xydelmeride elyyr enxe, kylьtyyrne zaluu yjii xymyyzyylxe jabadaltai xolbon xydelxebdi.

Bidener socialiis myriisee ba udaarnigşalalgii xydelmeridee byri delgeryylen, manai xydelmeriiin dutuu dundii eliryylen zahaxa xeregte gol meetod bolxo şyymzelelii yrgeneer xereglexebdi.

Eneentei xamta, şyymzelel ba eeriin şyymzelel muu jabuulhan, kvalifikaacaa deeşelyylxe ba xydelmenriiingee şanarii haizaruulxa temesel ton dutamag, delexei deere ton ynete kapitaal bolxo xynde anxaralaa hulaar tabidag exe metiin dutuu dundanuud manai xydelmeride mynee xyrter bii baina geze niitiin suglaan temdeglene.

Ene dutuu dundanuudaa yndeheerenь usadxaxiin tylee jabuulagdahan bolьşeviigiin temesel Staalinai şine Konstituucada manai xydelmeriiin praaktikiin xariuu bolxo baina.

BK(b) Paartiiin mozkom ba tereenei oordento xytelberilegşe **M. N. Jerbaanovai** xytelberi dooro jabaza, manai urda tabigdahan zorilgonuud xyndeteigeer dyyrgegdexe geze bide naidamtaibdi.

BK(b) Paarti mandatugai!

Komunizmiin toli—Staalinai Konstituuca mandatugai!

Şine Konstituucii zoxioogşo Aguujixe Staalin mandatugai!

SSSR-ei ed xereglegşedei koperaaca tavaar erjiyylgiin ba beledxelei zileigee tysebyydii dyyrgehen tuxai nyxed Staalinda ba Moolotovto raaportalaba

R-ei ed xereglegşedei koca 1936 ondo 19650 miyxerigei tavaarai erjiyylxe johotoi aad, 1936 onoi riiin 15-da zileigee tyolzorhoo urda dyyrgebe. xereglegşedei koperaaca ondo xydee azalşadta niliaard tyxerigei tavaar daa. Enenь xadaa, zileisebhee 3700 milioon tyeer deeşee, 1935 onoixi- 850 milioon tyxerigeer proc.) jixe baina.

sebyydii byxii respyyblike, xizaar ba mozonuudai ed xereglegşedei koperaaciin organizaacanuud dyyrgee.

Tavaar erjiyylgiin zilei tysebei dyyrgelgiin talaar Moskvaagai ba Kaliininai mozonuud, Gryziinei SSR, Xaarьkovoi, Kiijevei mozonuud ba Azoovo-Çernomooriiin xizaarai ed xereglegşedei koperaacanuud tyryy jabana.

1936 onoi turşa soo 5 mingan tosxonoi magaziinuudii

1 xyrter 5187 magaziin neegee.

Xydee azalai eldeb tyrelei produukt ba boro bodolnuudii beledxexe zilei tysebyyd dyyrgegdehen ba ylyylen dyyrgegdehen baina: tohon—106 proc., yndegen—100,4 proc., mal—172,9 proc., angai arhan—100 proc., noohon—100 proc., jixe arhan—140 proc., bagaxan arhan 117 proc., gaxain arhan—101 proceent.

Emegteinerei saniin jabadalai delexeidexi rekoordii bul

3220 KILOMEETR JABAA

Ajan zamaigaa xatuu berxii yngerbe

2464 KILOM YLE

Janvaariiin 7-oi ydeşiin 5 çaasta manai komaanda Oomsk xyrze jirebe. Goorodoi naadtee 10 kilomeetrei gazarta arbaad sanaşan maniii ugtaba. Goorodto oroxodo, Azalai Ordonoi dergede moziin fizkylьtyyriin komiteedei tyryylegşe nyxer Şaxnoviç tyryytei, olon mingan azalşad ugtaza dyxovoi orkeestr naadaza baiba. Ende jirehen udaagaa, Byxexolboonoi Leeninei Komuniis zaluuşuudai EbleleiCeentr Komitedei ba fizkylьtyyriin Xolboonoi Komiteedei nereer iime negen telegraamii abbabdi:

„Oomsk. **Ulaan-Yde—Moskvaagai xoorondo sanaar jabagşa basagadai komaandada zamaigaa əxin xaxadii amzaltatai jabaza yngergehendetnai bajar xyrgeze, hyyleinь xaxadii baha tereenşelen amzaltatai jabaxii xyseneb di.** Koosarev, Xaarçenko".

Oomskiin azalşadai sengeleg ugtalga ba Moskvaahaa abtahan telegraama manai komaandiinxinai urma zorigii aixabtar jixeer yrgebe. Ulam saaşaa, oron ulasaigaa zyrxen niislel Moskvaadaa tyrgen xyrxəə zorinobdi.

Ulaan-Ydehəə garahaar 3220 kilomeetr jabaad, saaşaa 2464 kilomeetr yləəd baixadaнь, jixeşeg bajartai jabanabdi. Syydkedee 60 kilomeetr jabaxa baihan aad, 65 k jabanabdi.

Baraabinskiin tal xargii, saha halxin, zabar aradamnai yləə. riin 26, 27, 28 yd aimşagtai xyşetei şuu zo, bide araixan geze dee 30-45 kilomeetr baigaabdi. Ene halxin de gartaa bariza jaba domnai aldagdaxa ba

Baha, janvaariiin 2 jixeşeg xyşetei halxina do, bidener xubsahaa laad, haatangyi jabaat

Moskvaagai elektr exenernyydei xoliin jabalgaar tuilahan o xoorondiin rekoordii b Manai komaanda ilaa, basagad saaşadaa olon rekoordiin marşaruud naa yrgelzəlexenь. O fizkylьtyyriin komitee hainaar ug komaandiin xamag x xereglelii xangaxa t tusagaar oroldolgo xeş gahan baina.

Komaanda tyrehen Mongoloigoo xytelbei i byxii azalşadta xaluu xyrgene. Saaşadaa b dəər zamaa yrgelzelez hen r spyyblixedee o sai rekoord beleglexee inabdi. **Buta**

ULAAN-YDEHƏƏ JABAGAAR SANAAR **MOSKVAA**

ZORIGTO DOLOON

(ULAAN-YDE—OOMSK)

I. Ulaan-Ydehəə

Xygzemei sogtoi iraguu ajalga, maşiina motooroi xyşegenəən, taharaltagyi aplodismeent, «Uraa!», bajasxalangai busalaan sooguur — xatuu zorig bariza zorihon xeregee ilaltataigaar bejelyylxeer arad zonoo naiduulan — xyxiyy bajartainuud tyrehen goorod — Ulaan-Ydehəə garza zamdaa mordoo hemdi. Ene yder bidentei xamta manai byxii respyybli ke bajasaa hen. Jabadalaimnai tyryyşiin ydernyydte uha jixetei boroo tahaggyi orozo, gutal xubsahamnai nebte norxohoo gadna, xylnyydnai xolozo exilee hen.

Jabadalaigaa 3-xi yderte gybelzen, senxirlen xaragdagşa Baigal jixe dalain xizaargyi yrgen uhantai niuur niuuraraa uşarababdi.

Sagaan buural Baigalnai suxaltai doljoor doljolozo, şaaja şuujan ugtabal daa. Şanga halxiaar namnuulhan xeseg xesegeeree doljonuud urildaaza jireed, şuluun xabsagai, erjinyydee myrgene. Şuluun xatuu erjehee suxariza gedergee seserene...

Staanca Kyltyyghee garza, xada uulanuudai orjol şuluunuu dii damzahaar, xada xabsagainuudai xiraar xaba şadalaa medyylen 75 kilomeetr jabaad, Irkyydskiin xazuudxi dereevni xy rebebdi.

II. Irkyydsk goorodhoo...

Irkyydsk goorod xyrxedemnai komsomooloi Xizkomoixid sekretaarь nyx. Zaxaarov tyryytei, goorodoi olon zaluuşuud gurimtai xyndeteigəər bideniii ugtaba. Xojor xonogto amarababdi.

Nojaabriiin 4-ei yder Irkyydsk goorodhoo garza, saaşaa jabatarnai staanca Syxoobskiin saana niyde aldama şuurgan bolzo exilebe. Bejehee saaşa xaraxa argagyi, bytyy şuurgan, bordohon sooguur beje bejee dairasaldan unaza jabahaar Kitoi geze staanca xyrbebdi.

Komandoor poliitryyk xojoroigoo amaramaar baira biderexe hambaanda bide vokzaal soo baihan handaibşa, stool deegyyr xebtesegeeldeze baitaraa, noigozo untaza zaxalaabdi...

...Amaraza bejee zahaad saaşaa jabaza Oktiaabriiin aguu jixe revoliuuciin 19-xi oi deere Çeremxoovo goorod xyrbebdi.

Çerembaasai xydelmerişenei uriaalaar Nojaabriiin 7-oi demonstraacada jabalsababdi. Demonstraaca deere, «Tahaldalhaa garagtii!» geben bidenei uriaaji Çeremxooviin xydelmerişed negen duugaar zybşəəze yiledberiiingəə tysebii 100 proc dyyrgexebdi geze xariuulaa.

Tere ydertəə saaşaa jabaza ydeşiin 7 çaasta Kyteligei staanca xyrexedemnai, bideniii ygləəgyyrhee xoişo xylieehen xeden olon azalşad uran haixanaar ug taba. Nojaabriiin 8-ai yglə əgyyr bodon geheemnai dun sagaan sahan orozo baiba. Ene yder tyrgeneer jabaxa argagyi baigaa. Gutalnai nebte norozo, oimohonuudaa bazuuxadamnai uhan buşxadag baigaa. Ydeşelen Kyteligei MTS xyrze, tendexi xydelmerişedtei xəərelde xedəə, ene ajan jabadalaingaa ug zorilgii xeleze ygebebdi.

III. Taigiin ojooroor...

Yglə əndenь, şine zəəlexen sa han jabadaliimnai haatuulza, ene yder miin 33 kilomeetr jababdi. Xaxad yderei tuxai jabaad baixadamnai botiinkanuud nai xyxe bəəre boltoroo norood, ydeşiin zabarta xyliimnai ag bariaad xyrşebe geeşe. Ydeşe oroi bolşobo, xyrxe gazar xyrternai 10 kilomeetr ylebe. Politryyk komandoor xojornoi rajoonoi Gyisedkom oşood udaan bolşobo. Tyrgen saaşaa jabaza, xyrxe gazartaa xyrze amarhaibdi daa geze xylieeze jadaza baitarnai tedemnai jireed, negeş yge xelengyi basagad bidenee daxuulaad gedergee ergize jababal daa. Gente gedergee busahandaa sedxilee xedii muudaaş haa, tedeneigee xoinohoo jabababdi...

...Politryygnai saaşamnai basagad bidenee daxuulza gostiiniciin gerte orood:

— Basagad aa! Ene oro dibedxerte xebteze amaragtii — geze gojo haixan xebterinyydii zaaba. Tendenь xebteze amarxa duratainuudş baigaa haa, miin 33 kilomeetr jabahandaa uruu duruuşaguud baibabdi.

Saaşaa, Niizne-Yydinskde 8 kilomeetr tuxai dyteləəd jabatarnai Gorsoveedei tyryylegşe kinoo-opiraatortajaa ugtaba. Goorod oroxodomnai tendexi olon xydelmerişed ugtan amarşalaba. Fizkylьtyyriin ba spoortiin xeregii erxilexe tybei komi teedei tyləəlegşe nyx. Krivoşee jiin jireze, ajantaimnai tanilsaba.

Krasnojaarskiin xizaarai azal şadta xyndetei haixanaar ugtuulhandaa bidener jixe bajartai, byri xyxiyy jabanabdi. Xyrehen gazartaa xyndelyylze, uulzahan gazartaa ugtuulza jabaxadaa sedxilde bajartai, seezede sariuun baina.

IV. Staalinai şine Konstituuca batalalsababdi

Tendee xojordoxi yderəə amarza baixadaa goorodoi polikliinikede orozo bejenyydee yzyylxedemnai: «Taanarai bejiin elyyr xyngen solbondo bi bajasanab» geze axalagşa vraaçanь xeleze bideniii byri urmatai xyxiyy bolgobo.

Dekaabriiin 6-ai yder, Krasnojaarsk goorodoi olon mingan azalşadtai xamta gansa le ilahan socialiizmiin orondo baiguulagdaza bolxo Staalinai epooxiin aguu jixe dokumeent — Staalinai Konstituuca batalsaza xizaargyi jixeer bajarla ba xyxibebdi. Bajarlahanaigaa jixede baxardaza, xoito yderei gəə jabadalai noormii ylyy gar tar jabaabdi.

Paartiiin xizkomoi sekretaarь nyx. Gomadoov ba kom loi xizkomoi sekretaarь biyroogoi geşyydtei uul

Nyx. Gomadoov manai j da jixeer honirxozo, ma nai beledxelhee exileed asuuza tanilsaba.

Tere ydeşe «Lokomot «Dinaamo» geze fizkyl dei bylgemyydei tyləəl tei uulzababdi. Tede man jixe voozdinuudai xaant gaar sylegdəəd jabahan han gazarnuudaaranь d saniin ajan xexebdi geze ujalgalaa hen. Ene edi Xizaarai fizkylьtyyrii e komiteedei tyryylegşe ny rezoov zybtei deere oloo tuhalamza yzyylxebdi baina.

V. Modon sanamnai—uragşaa... Moskvaa goorodnai xolo bişe!

Dekaabriiin 7-oi xanxinama xyiten yglə əgyyr Krasnojaarsk goorodhoo garababdi. Fizkylьtyyriin teexnikyymei taban sana şa stydeentner sanaar garaza bideniii 50 kilomeetr gazarta ydeşebe. Ene yder jixeer esebebdi; şine botiinkanuudii ymesehemnai xylnyydiimnai xabşaza, xolgoozo bideniii jixeer zoboogoo, haatuulaa.

Saaşaa jabadaldamnai xojor yder tahaggyi sahan orozo, jixe muu xargiigaar jabataraa, Aaçinskiin ariuuxan zamda orobobdi.

Aaçinskada 19 kilomeetr dytelze Pokroovskde xyrəəd jaba tarnai Aaçinskiin Soveed xudaldaanai teexnikyymei stydeent basagad sanaar jireze ugtaba. Jixe xyiten z yder baihanhaanь tedene basagan, gazartaa xurga xee xyldəə hen. Bideş b hondoo... jaagaaş ygeibd Baraabinskiin talada jaa bezet geze hanabat... Ja garaxabdi daa...

Mynəə niutagtaa jaba gi sogtoi solbonuud, bajartainuud, jamarş ygei, zorihondoo xyre damzaggyi geze bata naidanginuud:

Modon sanamnai — saa...

Moskvaa goorodnai x şe!... geze duulaldaza ja di.

(Zamai temdegyydhee lohon).

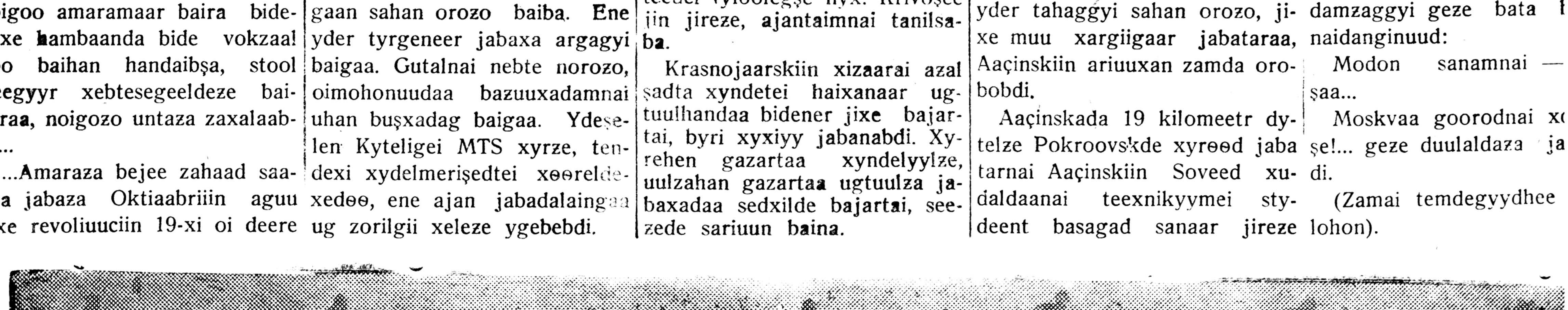

Tyrexe xonidii zybөөr tezeexe

Muu tezeelde baihan xonid tyrexedөө өөdegyi hulaxan xurigadii gargadag. Xusada orohonhoonь xoişo xojor hara xaxadhaa exileed xurigad exe dotoroo urgaxanь tyrgededeg. Tiime tula, xoninoigoo xusada orohonhoo xoişo 3 hara bolood baixada, tezeeleinь noormiı 2,5 kilograam xyrter jixedxexe xeregtei.

Xyşe muutai tyrexe xonidii ilgaza, hain ybehe duraaranь ediyylxe, syydke soo xonin byride 0,2 kilograam koncentraat (şimetei xool) ediyylxe jym. Tyrexe xonidto byxeli y b e l d ө ө ba tyrelgiinь kampaaniiin yjede dabaha doliоolgozo baixa. Dolioоso şuluun dabahan haa hain. Ediyyrtenь niaalduulaad doliolgoxo.

Tyrexe xonidoo togtomol xemeer edieelyylxe jym. Ybelei bairiin tyrexe xonidii edieelyylxe yder byriiin togtomol xem iime baibal zoxixo.

Ylgөөnei 7-8 çaasta ybehe yxe;
yderei 11-12 çaasta soilos, tereenelgee hyyleer ybehe yxe;
yderei 3 çaasta uhalaad, bagaxanaar ybehe yxe;
yderei 3,5 4 çaasta şimetei tezeel (koncentraat) yxe;
ydeşiin 6-7 çaasta, xaranxii bolxiin urda, bairadanь ybehe ediyylze xonuulxa.

Tyrelgiin yjede xonidtoo ediyylxe erxim hain şanartai zizexen, butarxaixan aad, haixan ybehe, xibag liuceerne, klieever, hain siolos ba koncentraat ilgaxa xeregtei.

Xabarai tyrelgede xereglexe ybehe myn ertehee şireze, xoninoi bairada asarxanь şuxala.

S. Bilьdyyşkinov.

Faşiis piraaduudai aaşa

O d e e s s a, (TASS). Xara dalain paroxoodstviin Ypravleeni bol, faşiis piraaduudai johon busiin aaşınuudii şineer gargadag bolhon tuxai raadioograama abba. Janvaariiin 3-da 15 çaasta Gibraltaarai xooloin rajoondo jabahan „Komilees" geze teploxoodii yimyyleeşedei traalşig paroxood bariza, Seyte poort abaaşahan baina. Teploxood bol Nikolaajevhaa şuluu nyyrhe aşagdaad xoito Ameerikiin poortnuudta oşozo jabahan baina. Hajaxan „Komilees" teploxoodoi xara dalain poortnuudta busaza jabaxadanь, terenii yimyyleeşed buudaza zogsoohon baigaa. Tiigeed byxii dokymeentiinь ba aşaagiinь şalgaza yzeed teploxoodii tabihan baina.

Mynөө yder abtahan raadioograama soo „Komileesei" kapitaan byx. **Çernij** medeesexenь, Seyte deere teploxoodii negzee. Negzelge xexedee jamarş yre gargaagyi, terenь janvaariin 3-da 15 çaasta dyyrhen baina. Tiigebeç teploxood poort deere, tabilga xylieeze jixe yni zogsohon baixa jym „Komilees" teploxood Seytehee janvaariiin 4-de 18 çaas 30 minuutada garza, zorihon zamaa yrgelzelebe.

4252 tykerig

Ispaaniiin gerojlig temeselşedei bylenerte tuhalamza bolgon sugluulagdahan myngen zөөri, Ulaan Ononoi aimagai mynge nөөselxe kaassiin medeegeer, dekaabriiin 22-to 4252 tyxerig bolbo.

Ispaanidaxi grazdaan dainai baidal

Madriidii byhelhөөr gurbadaxi haranь exilee

Madriid, janvaarь 8. (TASS). Madriidii byhelhөөr gurbadaxi haranь exilbe. Gurbadaxi hariin exin deere jixe ysed bailcaan bolbo. Ene baildaan baga zerge zabharlahanş bol, taban yder soo yrgelzelebe. Madriidii baruun xoito talahaanь soxixiin tulda yimyyleeşed jixe erşemtei xyselel gargaza baina. Yimyyleeşed janvaariiin 3-da dobtolgo exileze, Boadiiliьja delь Montii ataakalaxadaa tyryyşiin eelzeende La Koryyniiin xargii, myn Madriidii gvadarraamai froonttoi xolbohon negen xargiiji taha dyyren abxa zorilgotoi baigaa. Tiixedee faşiistnuud Madriidii dobtoloxo baha negen zamtai bolxo ba myn nege doro gvadarramai froonttoi xolboo xeze baixan zamai zarimii ajuulda oruulxa baihaniinь eli bolno.

Yimyyleeşed Boadiilja delь Montii yngereed Las Rosaasii şigleze dabxixa zuuraa, koryyniiin xargii deere garaad, Madriidii şiglyylze byxii xysөө zyyn uragşanь egseer goduruulhan baina.

Tiixedee, respyyblikinxidei Las Rosaashaa xolo bişe baihan Elь Plantiogoi pozicada myrgeşehen baina xa. Mynөө abtaad baihan medeegeer, yimyyleeşed ene pyynktde respyyblikiinxidei zyriltii ebdeze şadaagyi. Ene baildaanda aliş talahaa gar boombo xajalsaan bolhon baina.

Yimyyleeşed mynөө ataaka xexedee jixe ysedeer orohon. Tiixedee edenei ene operaacada yninhөө xoişo tahaldaagyi beledxel jabuulhanii gerşelene. Ene baildaanda yimyyleeşedei zyghөө, olonxinь xariiin legioonoi foormoo xubsalahan xeden olon ton şine şine xeheg seregyyd xamaadaba. Xariiin legioonoi foormoto xubsahaar germaani ba itaaliiin „hain duratan" gojomsoglon jadadag baina.

Ede byxii operaacanь yimyyleeşedte jixe ynetei bolxo baina. Respyyblikiinxid negeş verşoog gazaraigaa tylөө nete ryygeer temeseze baina. Yimyyleeşed xynde baildaanda jixe xoxidoltoi, aalixan xaşanaar xydelөze Madriidii xamagaalagşad madriidai mynxe epopeida şine xuudahanuudii neeze jabana. Baildaanuudai bolxo byri, antifaşiis dainai geroinuudai too olon bolno.

Ysegelderei baildaanda respyyblikiinxid yimyyleeşedei 7 „Heenkeль" samoliooduudii buudaza unagaahan ba өөhediingөө xojor samoliooduudii aldahan baina. Tiixedee nege samoliooduudiinь buuduulaza unaagyi, xarin avaarida orozo unahan baina. Ispaanida bolhon agaarai baildaanuudta germaaniiin aviaaciin 70 „Heenkeль" samoliooduud gemtehen tuxai medee bii baina. Tiixedee ene todo agaarhaaş buuduulaza unahan ba aerodroom deereş butasoxigdohon „Jyynkers" samoliooduud orolsoogyi baina.

Madriidta xojor nedieeli namxaruu baihan, mynөө terenheenь iyynş yldelgyi, yxer buugai duun yder byri tahaldaagyi duuldadag bolbo. Yxer buugai homonuudai goorodoi gudamzada unaxanь ulam olon bolbo Xyyged ba emegteişyydii alaxiin tulda „Jyynkers" samoliooduud goorod geegyyr yzegdedeg bolbo. Zygөөr mynөө yder yzegdөөgyi. „Heenkeль" samoliooduudanь oloor gemtehen jabadal tedende hurgaal bolzo ygehen baina beze.

Xojor ondoo baidal, xojor ondoo duun

Selenge buriaadai urdanai gunigai duunuud soo iime nege duun bii jym:

Uha myrenei gurgaldai
Urduuxanuuraa zirgene...
Oron niutagai xoloxondo
Uxaan zyrxem uidana...

Ene duuji өөriin erxegyi jabahan exener zon xolo xadamda oşood baixadaa duuldag baigaa. Ene duuji ynşen yrөөhen, zarsa bogool zon edixe ymedxejөө bedireze oron niutag haa xulzaad teneze tөөrize jabaxadaa duuldag baigaa. Ene duuji xaanta zasagai xara habarta xaşuulza, daraluulza baihan ygeitei jaduu zon ere emegyi, xygşen zaluugyi bultadaa duulaldaza baigaa...

Xoriood zilei saana iime duu duulaza, uilaldaza, uidaza, jadaza tuliza jabahan zondo erxe sylөөgiinь bolood, exe oroniinь olguulza ygehen Soveed gyrenei gazar deere socialiizmiin jixe baişan barigdaza, mynөө aza huuxada hain boloo, aza huuxada xyxiyyn boloo.

Mynөө duulaldaxa duuniinь ondoo boloo. Kolxoozniguud jixe bagagyi, xygşen zaluugyi şine baidal tuxaigaa şineer duulaldana.

Hajaxan, bi Selengiin aimagai Orongiin modobeledxelei pyynkte deere jabaab. Tiixede, tende staxaanovtanai arban xonog yn gergegdeze baigaa.

Byxii pyynkte deeree hainaar staxaanovşaar xydelze baihan Zagastain Staalinai ner. kolxoozoi brigaada deere oşoxo xeregtei bolbob.

Ydeşiin boro xaraan yni taharaad, xybşiin aidahatai xaran xii hyni bariiza jireed baiba. Hyylşiin zonuud modoo buulgaad, ger baira teeşee busaza jireze, morioo multalza, xaxinaan xyxinөөn bolzo baina. Orondo goloi baruuntee, xeselyyr gazarta barigdahan nege uta baişangai, baruun talahaa, dunda yydeerenь orobobdi.

Staalinaarxin tere yder noormoo 155 proc. dyyrgeed baigaa. Modo otoldog ba zөөdeg kolxoozniguud xamtadaa 30 tuxai xyn xydelmeriee dyyrgeze, ydeşiingee ediee edieed, amarşa huuba. Bultadaa sylөөtei bolşood jixe ba baga xeregyyd tuxai xөөreldene...

Tee ytelhen, dyşөөd garamgai nahanai xojor xygşed өөhedeingөө orodebidxer tuşaa baihan xanzanuudaa neegeed, nege debter tetraadь ba xarandaaş g. m. abba. Edener likpyynktede jabaza baigaa jym xa.

Tende, uta xaniin baruun urda bulanda, nege xedii xynyyd, doibod, satar tabiza naadana.

Xybşiin halxinda ylieelgeze, xyrin ulaan xasartai bolşohon nege zaluu xybyyn uruugaa xaraad, tamxi tataza huutaraa, amanhaa myngen gaahaa abazarxiood, duu duulaza exilebe... Duulaxadanь bişedenь duulalsaba. Duulahaar baitaranь ybeged, xygşed bultadaa, zedeleseze duulaldaba...

Minii zyyn talada huuhan nege ybegeşөөl gansaaraa duulangyi huuna. Udangyi tereş xymni:

Tabagai sagaaxan xyrinөөrөө
Tabarguulaa Voroşiilov...

gelseed, xanxinasa haixanaar duulaldaba Duulaldahan duuniinь bultadaa şine, revoliuuciin duunuud, duulaxadaa barandaa nerjeşe duulaldana...

Sylөөtei gyrenei socialiizmiin jixe ilaltiin tyyxetei dokumeent bolxo — Staalinai şine Konstituuca soo altan ysegeer bişegdehen grazdaanguud byxen azallaxa, amarxa, erdem hurxa erxetei gehen pyynktenyyd manai oronoi zaxa zabidaş bol, oi taigadaş bol negen adali xyseteigeer dyyrgegdene.

Tende, xaanş baihan azalşan byxen iime erxetei bolhondoo bajarlaad, exe oronoo, Ulaan aarmijaa, komuniis paarti ba aguu jixe Staalinaa magtaza, өөhediingөө zajaa zol tuxai iigeze xada xybşiin zedelze, doholtor duulaldaza baina.

Soveed gyrende aza huuxada jaagaa haixan geeşeb!

Vas. Galdaanov.

Sojol kylьtyyreer tyryy somon

Zakaaminai aimagai Xuzarai somonoi arad zon, sojol kylьtyyreer 1937 on xyrter jixe geegdeze jabahan baigaa.

Mynөө xaraad yzexede, Xuzarai somonoi geegdengi baidalanь domog şingi bolzo, sojol kylьtyyreer aimag soogoo tyryy somon bolbo. Xojor-gurban zil gexede xolo bişe geeşhaa, Soveed oronoi azalşadai zoriood jabaxadanь, xysegdexegyi jyn baixab.

1938 ondo Xuzarai somonoi aktiiv nahanai zonhoo xorioad garan proceentnь bişeg medexegyi baigaa haa, 1936 onoi dekaabrь 10-nai yder 93 proceentnь bişegtei bolhon baina.

Gansaxan 1936 on soo Xuzarai somonoi kolxoozuud өөhediingөө xyşeer, 4 zilei hurguuli baraza dyyrgeed tereneigee dotorxi xeregselii xysed hainaar tyxieerөө. Huragşad ba huragşadaigaa bairanuudii buujama dulaaxanaar barizarxioo. Uzam dulaan bairatainuud, unda ediee haintai omogtoi doriuun xyygedyyd, şuujan jyjen baixa jym.

Somonoigoo centr deere, 200 xynei hurıtai şine klyyb baria. Tereen soonь oom yzeen, gazeed unşaan, raadioo şagnaan şatar-daamai naadan ydeşe byri taharanagyi.

Ene somonoi 240 kolxoozniig ailhaa 220 ail, „Buriaad-Mongol Ynen" gazeed abza unşadag baina.

R. Cedenei.

Kolxoozoi ho

Altan aakt abb

Booxon. Buriaad-Jin
bylegei 6 kolxoozuud
xetedee edlexe gyrenei
nuudii abba. Eneentei da
duulan Moolotovoi, D
vei neremzete ba «Azala
geze 3 kolxoozuud deer
yderlelge bolbo.

Ba

Olzo urgasaa xubaagaa

Selenge. Nojoxonoi so
«Kominteern» kolxooz o
urgasaa xubaagaa. Daşa
dog Cerenzabai gexe
erxim xynyyd 120 pyyd
abhan, adagai loodo
(Ceren-Dorzo Erdeniiin
50 kilograam tariaa abaa

Potoloog xar foormodo biş

Ulaan-Onon. Alxaniin
noi «Bolşeviig» kolxooz
legşenь Zamjan Ajuuşiin
riaa soxilgoo dekaabriin
dyyrgeebdi» geze aimag
zarai tahagta medee ygel
gaa. Mynөө bolxodo, yş
gektaar şeniicenь, 25
ovioosiinь soxigdoogyi
Gazarai tahagai eriltede
loog xaraza too hanaad,
deere tabiza elьgehen
xa.

Xurdan

Pyyşkinei oi

Ulaan-Onon. Tabtaana
sed bişe dunda hurguuli
jixe uranzoxioolşo Py
nygşeheer 100 zil bolhon
zoriuulhan beledxelei xy
xene. Klaas klaastaa Py
bulan emxidxeze, tendee
kinei zurag, şylegyyd, al
loozonguudii xaruulna.
VII klaasai huragşad
D. C. ba Batiin D. R.
Pyyşkinei dyrii jixe gojoo
Klaas byri Pyyşkinei u
legyydii seezeldeze bain
litartuurai kryzoog em
Pyyşkinei zoxioolnuudii
nөөr xelseze baina.

B. B.

Xariuusalgata redaaktor
orologşo D. AR

Mynөөder
Kinoo-teaatrt
Kinoo „Progree
Udaarom na udaar
(Duugardag)
Kinoo „Erdem"
Vraazbi troopii
(Duugardag)

SONOSXOL
Byxexolboonoi Komuniis (bolşeviig) Paartiiin Buriaadmongol Moziin Komiteedei, BMASSR-Tybel Gyisedxexe Komiteedei, Profsojuuzai Buriaadmongoloi Soveedai O O R G A N
BURIAADMONGOLOI YNEN
GAZEED 1937 on soo yder byri GARX
ŞAMDAZA ZAXIGTII
ZAXIXA YNEНЬ: 12 hariin —15 tyxerig;
6 hariin — 7 tyxerig 50 myn.;
3 hariin — 3 tyxerig 75 myn.;
1 hariin — 1 tyxerig 25 myn.;
BYXELI ZILEER ZAXIGT
Poçtiin tahaguud, naidalgatan, bişeg zөөgөөşen, „Sojuuzpeçaatiin" aimaguudai tahaguud zaxilii abda

Noomir gargagşa G. DANZANAI Verstaalagşa S. BATIIN. B.-M. Praavda ba Ynenei tipografi. Ypolgiav